



OKRESNÁ PROKURATÚRA ŽILINA
Moyzesova 20, 011 56 Žilina 1

Číslo: 1 Pv 374/21/5511-18
EEČ: 2-43-839-2022

Žilina 28.07.2022

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

vykonávajúc funkciu starostu obce XXXXX v období od roku 2018 do súčasnosti úmyselne a opakovane nerešpektoval výzvy Slovenskej inšpekcie životného prostredia na predloženie listinných materiálov súvisiacich s výrubom 12 kusov tují v obci XXXXX, následne došlo zo strany Slovenskej inšpekcie životného prostredia k uloženiu poriadkovej pokuty vo výške 1.000,- Eur, ktorú uhradil XXXXX dňa 26.11.2020 z obecného rozpočtu obce XXXXX XXXXX, a to bez súhlasu účtovníčky obce XXXXX a obecného zastupiteľstva, pričom na uhradenie takejto pokuty vo výške 1.000,- Eur nebol oprávnený, čím konal v rozpore s povinnosťami, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Na základe trestného oznámenia poslancov obecného zastupiteľstva obce XXXXX a jeho príloh, poverený príslušník OO PZ XXXXX uznesením ČVS: ORP-XXXXX/BY-ZA-2021 zo dňa 16.07.2021 podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vzniesol obvinenie XXXXX pre prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, ktorý je popísaný vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po skončení skráteného vyšetrovania, poverený príslušník OO PZ XXXXX dňa 11.05.2022 predložil spisový materiál s návrhom na konečné rozhodnutie dozorovej prokurátorky.

V trestnom konaní bol vypočutý obvinený XXXXX, ktorý uviedol, že sa cíti nevinný, pretože nemal žiadny úmysel poškodiť obec XXXXX alebo sám seba nejakým obohatiť. K nepredloženiu spisu inšpekcii životného prostredia sa vyjadril, že tento spis nemal, a preto žiadal starostku obce XXXXX, aby uvedený spis predložila inšpekcii životného prostredia, čo aj učinila. Navyše, pracovníčka stavebného úradu bola na pandemickej OČR a nemohol sa dostať k spisu a vstup do archívu bol obmedzený z dôvodu rekonštrukcie obecného úradu. Z týchto dôvodov žiadal starostku obce XXXXX o predloženie uvedeného spisu, pričom mu oznámila, že všetky dostupné dokumenty odovzdala inšpekcii.

Poverený príslušník PZ pristúpil k výsluchu viacerých svedkov, a to XXXXX, XXXXX – účtovníčky obce XXXXX, XXXXX – hlavnej kontrolórky obce XXXXX, XXXXX – poslanca obecného zastupiteľstva obce XXXXX a XXXXX – starostky obce XXXXX.

Svedok XXXXX počas výsluchu dňa 09.09.2021 v podstate uviedol, že rozpočet obce sa môže meniť kedykoľvek na základe úpravy rozpočtu, pri dodržaní platných zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami. O každej zmene v rozpočte musí byť schválená úprava rozpočtu, alebo rozpočtové opatrenie, ktoré musí byť schválené uznesením obecného zastupiteľstva. Starosta môže upravovať rozpočet rozpočtovým opatrením, ktoré musí byť predložené poslancom obecného zastupiteľstva a tí ho buď zoberú na vedomie, alebo takýto návrh úpravy rozpočtu schvaľuje obecné zastupiteľstvo v prípade podozrenia, že úprava rozpočtu je v rozpore s platnými zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami. Práve uhradenie pokuty udelenou inšpekcii životného prostredia vo výške 1.000,- Eur malo byť odsúhlasené obecným zastupiteľstvom.

Svedkyňa XXXXX, účtovníčka obce XXXXX, sa vyjadrila, že zmeny v rozpočte obce XXXXX sa vykonávajú na základe rozpočtových opatrení, pričom existujú dva druhy rozpočtových opatrení. Prvým druhom je rozpočtové opatrenie, ktoré vykonáva starosta na základe zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce, pričom uvedené opatrenie berie obecné zastupiteľstvo len na vedomie. Ďalší druh rozpočtového opatrenia navrhuje starosta obce, ktoré následne predkladá na obecné zastupiteľstvo a o tomto návrhu na zmenu rozpočtu rokuje obecné zastupiteľstvo, ktoré následne schváli alebo neschváli návrh rozpočtu príslušným uznesením. Obec XXXXX v roku 2020 vykonala 18 rozpočtových opatrení, ktoré sú triedené podľa toho, či ich obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie, alebo boli

schválené poslancami obecného zastupiteľstva príslušným uznesením. Starosta obce mohol disponovať celkovou sumou 6.000,- Eur bez schválenia obecným zastupiteľstvom, avšak z rozpočtových opatrení, ktoré obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie a neboli schválené uznesením, vyplýva že sa jedná o sumu 11.894,88 Eur, ktorá však nie je konečná. Z toho vyplýva, že starosta obce prekročil povolený limit minimálne o sumu 5.894, 88 Eur.

Svedkyňa XXXXX, hlavná kontrolórka obce XXXXX uviedla, že pred koncom roku 2020 prišla výzva na zaplatenie pokuty vo výške 1.000,- Eur, ktorú bolo potrebné uhradiť do konca roku 2020, inak by obci boli vyrubené ďalšie penále. Uvedenú pokutu starosta XXXXX nariadil zaplatiť účtovnícke obce. Napriek tomu, že účtovníčka obce nemohla finančnú operáciu vykonať z dôvodu, že v rozpočte nemala finančné prostriedky na jej zaplatenie, starosta obce vydal príkaz na úhradu tejto pokuty. V stanovisku k záverečnému účtu obce konštatovala porušenie finančnej disciplíny a schválenie záverečného účtu s výhradami. Poslanci obecného zastupiteľstva následne schválili záverečný účet obce XXXXX s výhradami. Starosta obce XXXXX zaplatením pokuty 1.000,- Eur nad rámec schváleného rozpočtu porušil zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, nakoľko rozpočtové opatrenie č. 18/2020 nebolo schválené a došlo k porušeniu rozpočtových pravidiel.

V procesnom postavení svedka vypovedal aj XXXXX – poslanec obecného zastupiteľstva obce XXXXX. Vyjadril sa, že starosta obce zavádza a klame na verejnosti pred občanmi obce XXXXX. Poukázal aj na jeho konanie vo vzťahu k pokute vo výške 500,- Eur. Pokiaľ ide o pokutu vo výške 1.000,- Eur, o tejto sa dozvedeli tak, že starosta spravil návrh na zmenu rozpočtu, v ktorom bola kolónka pokuty a penále vo výške 1.000,- Eur a tento návrh predložil poslancom na schválenie, avšak k jeho schváleniu nedošlo. Napriek tomu, že nebol vydaný príkaz na úhradu od účtovnícky obce, úhrada prebehla, pričom pokuta bola zaplatená ešte predtým, ako bol predložený návrh na zmenu rozpočtu obecnému zastupiteľstvu.

Starostka obce XXXXX XXXXX uviedla, že potrebovali na cintoríne v obci vykonať výrub 12 kusov tují, ktoré ohrozovali pomníky na cintoríne. Okresný úrad v Bytči, odbor starostlivosti o životné prostredie, určil obec XXXXX na vydanie rozhodnutia o výrube 12 kusov tují, ktoré obec vydala dňa 12.04.2019. Po vydaní rozhodnutia na cintoríne v obci XXXXX vykonali výrub aj napriek tomu, že rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť. Na základe anonymného podnetu pristúpila Slovenská inšpekcia životného prostredia k obhliadke výrubu a vyžiadala si všetky potrebné dokumenty. Inšpekcia zistila pochybenie v tom, že výrub bol vykonaný ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia a obci XXXXX bola udelená pokuta vo výške 500,- Eur. Počas obdobia, kedy chcela inšpekcia predložiť všetky dokumenty, ju kontaktoval starosta XXXXX, že od neho inšpekcia žiada doklady k výrubu 12 kusov tují, na čo mu uviedla, že obec XXXXX predloží všetky potrebné dokumenty, čo sa aj reálne stalo. Po zaplatení aj druhej pokuty vo výške 500,- Eur ju opätovne kontaktoval XXXXX, že či vážne predložila všetky dokumenty. Po určitej dobe ju zas kontaktoval XXXXX s tým, že obec XXXXX dostala pokutu 1.000,- Eur a žiadal, aby sa na zaplatení pokuty podieľala aj obec XXXXX, nakoľko to bola chyba tejto obce, s týmto však nesúhlasila.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu sú aj listinné dôkazy, a to najmä podklady

k udelenej pokute pre obec XXXXX, stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu záverečného účtu obce XXXXX za rok 2020, zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce XXXXX, účtovná dokumentácia obce XXXXX, účtovanie bankového výpisu č. B1/214.

Z rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny, č. XXXXX/5344-14310/2020/Ryb zo dňa 18.05.2020 vyplýva, že obci XXXXX bola podľa ustanovenia § 71 ods. 17 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny uložená poriadková pokuta vo výške 1.000,- Eur za to, že ani na opakovanú žiadosť č. 6888/75/2019/Ryb-11032/2020 zo dňa 07.04.2020, ktorá bola obci XXXXX doručená dňa 07.04.2020, v termíne do 10 dní odo dňa jej doručenia, ktorý uplynul dňom 17.04.2020, nepredložila kópiu spisu č. 35/2019 dôležitého na výkon štátneho dozoru, teda za to, že na vyžiadanie zamestnanca orgánu ochrany prírody, vykonávajúceho štátny dozor nepredložila požadované písomnosti dôležité na výkon štátneho dozoru, čím si nesplnila povinnosť podľa ustanovenia § 71 ods. 4 písm. f) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Administratívny spis č. 35/2019 sa týkal výrubu 12 kusov tují v obci XXXXX. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.08.2020. Následne Environmentálny fond výzvou zo dňa 06.11.2020 vyzval obec XXXXX na uhradenie pokuty vo výške 1.000,- Eur v lehote 14 kalendárnych dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy s tým, že ide o poslednú snahu Environmentálneho fondu o mimosúdne riešenie záväzku. Obci XXXXX bola výzva doručená dňa 09.11.2020.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu je aj odborné vyjadrenie č. 1/2021 zo dňa 04.04.2022, ktoré vypracovala znalkyňa z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo. V odbornom vyjadrení znalkyňa uviedla, že § 22 „Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami Obce XXXXX“, ktoré umožňuje starostovi obce schváliť rozpočtové opatrenia, nerozlišuje medzi zdrojmi príjmu k bežnému výdavku, keďže nie každý príjem obce má charakter vlastného príjmu, o ktorých obec rozhoduje samostatne podľa § 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; neurčuje sumu, spôsob ako má starosta nakladať s kapitálovými prostriedkami, časové lehoty na realizáciu schváleného uznesenia obecným zastupiteľstvom (kapitálový rozpočet, kapitálový príjem, kapitálový výdavok). Zásady hospodárenia obce neobsahujú v čl. 2 definíciu čo sú kapitálové prostriedky, neurčujú povinnosť pre starostu pri realizácii rozpočtového opatrenia uvádzať uznesenia, ktoré vyvolali zmenu kapitálového rozpočtu obce počas roka ku kapitálovým prostriedkom. Taktiež § 22 „Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami Obce XXXXX“ nedefinuje pre starostu oprávnenia k prekročeniu a viazaniu príjmov a nedefinuje pre starostu oprávnenia k prekročeniu a viazaniu finančných operácií.

Vo vzťahu k pokute vo výške 1.000,- Eur znalkyňa konštatovala, že obec realizovala dňa 26.11.2020 úhradu pokuty v sume 1.000,- Eur z bankového účtu VÚB Banka SK XXXXX bez schváleného opatrenia obecným zastupiteľstvom. Ak by však obec neuhradila pokutu, vystavila by sa ďalším pokutám a sankciám zo strany Slovenskej inšpekcie životného prostredia. Zároveň uviedla, že schválený rozpočet obce XXXXX vôbec nerozpočtoval čerpanie bežných výdavkov na úhradu pokút a sankcií a obecné zastupiteľstvo obce XXXXX zobralo na vedomie dve rozpočtové opatrenia, a to č. 3 (pokuta vo výške 55,- Eur) a č. 9 (pokuta vo výške 165,- Eur a 500,- Eur).

Z obsahu vyšetrovacieho spisu ďalej vyplýva, že k úhrade pokuty vo výške 1.000,- Eur skutočne došlo dňa 26.11.2020 z bankového účtu VÚB Banka SK XXXXX v prospech bankového účtu SK XXXXX, VS 3397 400620/XXXXX. Interný doklad obce k bankovému výpisu č. B1/214, ktorý sa vzťahuje aj k pokute vo výške 1.000,- Eur, obsahuje informáciu, že časť finančnej operácie nie je možné vykonať vo výške 1.000,- Eur zo sumy 24.948,51 Eur. Predmetné vyjadrenie uviedla účtovníčka obce XXXXX.

Prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 Tr. zákona sa dopustí ten, kto inému spôsobí malú škodu tým, že poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu alebo vyplývajúcu zo zmluvy opatrovať alebo spravovať cudzí majetok.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti som toho názoru, že nedošlo k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, nakoľko v konaní obvineného XXXXX absentuje naplnenie objektívnej stránky uvedeného prečinu.

Pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Tr. zákona sa vyžaduje, aby páchatel spôsobil inému malú škodu tým, že poruší povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok ustanovenú buď všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo uloženú právoplatným rozhodnutím súdu, alebo vyplývajúcu zo zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že musí ísť o porušenie povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. Pod opatrovaním cudzieho majetku treba rozumieť prevažne jeho ochranu pred poškodením, zničením alebo obdobným znehodnotením, jeho spravovanie je spojené s aktívnejším prístupom povinného, pretože predpokladá jeho zveľadňovanie, resp. ďalšie aktívne nakladanie s cieľom dosahovania zisku.

Tým, že obvinený XXXXX nepredložil spis č. 35/2019 a z toho dôvodu došlo rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny č. XXXXX/5344-14310/2020/Ryb zo dňa 18.05.2020 k uloženiu pokuty obci XXXXX vo výške 1.000,- Eur, nedošlo k porušeniu povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, ale k porušeniu povinnosti v zmysle § 71 ods. 4 písm. f) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Konanie obv. XXXXX je možné pripočítať jeho neodbornosti a nedbanlivému prístupu k výkonu funkcie starostu, avšak znak protiprávnosti v jeho konaní nie je možné badať. Taktiež sa odvolávam aj na výsluch svedkyne XXXXX, starostky obce XXXXX, ktorá uviedla, že starosta XXXXX ju niekoľkokrát kontaktoval za účelom zistenia, či z jej strany došlo k predloženiu spisu č. 35/2019 Slovenskej inšpekcii životného prostredia. Z toho je možné dôjsť k záveru, že vzniknutú situáciu sa snažil riešiť.

Skutočnosť, že obvinený zaplatil pokutu vo výške 1.000,- Eur v rozpore so „Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami Obce XXXXX – Hradná“ tým, že navrhovaná zmena rozpočtu mala byť najskôr odsúhlasená obecným zastupiteľstvom obce XXXXX, nakoľko obvinený prekročil finančný limit, ktorým mohol disponovať aj bez súhlasu obecného zastupiteľstva uvádzam, že z odborného vyjadrenia vyplýva, že konkrétne § 22 „Zásad hospodárenia s finančnými

prostriedkami Obce XXXXX“ je nejasný, nešpecifikuje sumu, spôsob ako má starosta nakladať s kapitálovými prostriedkami, časové lehoty na realizáciu schváleného uznesenia obecným zastupiteľstvom, neobsahuje definíciu, čo sú kapitálové prostriedky, neurčujú povinnosť pre starostu pri realizácii rozpočtového opatrenia uvádzať uznesenia, ktoré vyvolali zmenu kapitálového rozpočtu obce počas roka ku kapitálovým prostriedkom. Pri takomto nekonkrétnom ustanovení nie je následne ani možné určiť, či zo strany obvineného došlo k prekročeniu finančného limitu. Zároveň poukazujem aj na to, že schválený rozpočet obce XXXXX vôbec nerozpočtoval čerpanie bežných výdavkov na úhradu pokút a sankcií.

Nie je možné teda konštatovať, že nepredložením spisu č. 35/2019 a následným zaplatením pokuty vo výške 1.000,- Eur, došlo k porušeniu povinnosti opatrovať a spravovať cudzí majetok.

K naplneniu objektívnej stránky trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 Tr. zákona nedošlo ani z dôvodu neexistencie následku, a to spôsobenie malej škody. Škodou sa v tomto prípade rozumie akékoľvek zmenšenie hodnoty opatrovaného alebo spravovaného majetku, ku ktorému by nebolo došlo, keby sa majetok spravoval a opatroval riadne. Opätovne teda poukazujem na to, že je nevyhnutné, aby došlo ku škode nedostatočným spravovaním alebo opatrovaním majetku. V tomto prípade došlo k uloženiu pokuty z dôvodu porušenia povinnosti predloženia písomnosti dôležitej na výkon štátneho dozoru. Zaplatenie pokuty vo výške 1.000,- Eur nie je možné chápať ako škodu v zmysle § 124 Tr. zákona. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým orgán štátnej správy uložil poriadkovú pokutu, je osoba, či už právnická alebo fyzická, povinná takúto pokutu zaplatiť. Išlo o právoplatnú a legitímnu povinnosť obce XXXXX zaplatiť pokutu a zároveň za zákonnú pohľadávku Environmentálneho fondu, ktorý by mohol pristúpiť, v prípade nezaplatenia, k nútenému výkonu rozhodnutia prostredníctvom exekúcie. Obvinený teda zaplatením tejto pokuty splnil povinnosť v zmysle právoplatného rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny, č. XXXXX/5344-14310/2020/Ryb zo dňa 18.05.2020. To, že obvinený nepostupoval v zmysle platných „Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami Obce XXXXX“, ktoré nie sú dostatočne konkrétne, resp. žiadnym spôsobom neinformoval obecné zastupiteľstvo obce XXXXX, aj keď tú možnosť mal, nezakladá jeho trestnoprávnu zodpovednosť za trestný čin.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak skutok, za ktorý sa vedie, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Katarína Kutliaková
prokurátorka